

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

DOSAR NR. 671/2/2014

SENTINȚA CIVILĂ NR. 1231
ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN 14.04.2014
CURTEA CONSTITUITĂ DIN :
PREȘEDINTE : SPÎNU OVIDIU
GREFIER : FUIOREA VICTORIA MIHAELA

Pe rol este soluționarea acțiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul **CONCILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** în contradictoriu cu părătul VLAD DUMITRU având ca obiect „constatarea calității de lucrător/colaborator al securității”.

La apelul nominal făcut în ședință publică, cauza fiind solicitată pe lista de amânări fără discuții, a răspuns părătul personal, lipsind reclamantul.

Procedura de citare este legal îndeplinită

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Curtea comunică părătului un exemplar al cererii de chemare în judecată, al înscrisurilor aferente și al răspunsului la întâmpinare.

Părătul solicită instanței lăsarea cauzei la ordine, învederând că nu solicită amânarea judecării cauzei.

Curtea dispune lăsarea cauzei la două strigare.

La apelul nominal făcut în ședință publică, în ordinea listei, a răspuns reclamantul, prin consilier juridic [REDACTAT] cu delegație la dosar și părătul, personal.

Curtea acordă cuvântul părților prezente în dezbaterea probatorului.

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită instanței încuviințarea probei cu înscrisurile depuse la dosarul cauzei. Arată că nu are alte probe și că nu se opune încuviințării probei cu înscrisurile depuse de părăt la dosar.

Părătul solicită instanței încuviințarea probei cu înscrisurile depuse la dosarul cauzei. Arată că nu are alte înscrisuri și că nu se opune încuviințării probei cu înscrisurile depuse de reclamant la dosar.

Curtea încuviințează pentru părți proba cu înscrisurile depuse la dosar ca fiind pertinente, concludente și utile soluționării cauzei și constată proba administrată.

Nemaifiind cereri de formulat, exceptii de invocat, sau probe de administrat, Curtea constată terminată cercetarea judecătoarească și acordă cuvântul pe fond.

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită instanței admiterea acțiunii și constatarea calității de lucrător al Securității în privința pârâțului, fiind întrunite condițiile prev. de art. 2 lit. a din OUG nr. 24/2008. Arată că pârâțul a ocupat funcția de plutonier major în cadrul Postului de Miliție Oituz și în această calitate a desfășurat activități prin care a suprimat sau a angrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

Pârâțul solicită instanței respingerea acțiunii ca neîntemeiată. Arată că acțiunile menționate de reclamant au fost făcute în baza legilor de la acel moment, conform dispozițiilor și ordinelor primite.

Curtea reține cauza în pronunțare.

CURTEA,

Deliberând, reține următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București la data de 04.02.2014 sub nr. de dosar 671/2/2014 reclamantul CONCILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII a solicitat instanței ca prin sentința ce o va pronunța să constate calitatea de lucrător al Securității în privința pârâțului Vlad Dumitru.

În motivarea cererii a arătat că prin cererea nr. P 1208/11/06.04.2012, adresată C.N.S.A.S. de către domnul _____ s-a solicitat verificarea, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității, pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului la care petentul a avut acces în temeiul art. 1 alin.7 și alin 8 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 283/2006. Astfel, în dosarul nr. I 132545 (cotă C.N.S.A.S.) solicitat în temeiul legii de către domnul _____ pârâțul figurează în volumul 2 la filele 62, 63, 64, 65, 66, 78. Înând cont de prevederile art. 1 alin. 7 și alin. 8 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, cererea formulată este legală.

Așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/1/1875/23.07.2013, precum și al înscrisurilor pe care le atașăm acțiunii noastre, pârâțul Vlad Dumitru, având gradul de plutonier major în cadrul Postului de Miliție Oituz, Inspectoratul Județean Bacău, a participat activ la supravegherea informativă a unui învățător din comuna Oituz, județul Bacău, cunoscut în evidență ca fost membru legionar, semnalat că „a făcut unele comentarii denigratoare la adresa politicii partidului și statului nostru și a activității înaltelor personalități din țară”. La data de 04.12.1988, informatorul <IVAN> a semnalat că titularul „face comentarii denigratoare pe marginea realităților din țară, a unor evenimente politice interne și la adresa unor persoane cu funcții importante în stat.”

Astfel, pârâțul a dirijat surse din legătura personală a domnie sale să obțină

informații privind viața privată a urmăritului și poziția acestuia față de politica regimului. De asemenea, a propus o serie de măsuri de exploatare a informațiilor obținute:

> „Să-I urmărească în continuare pe numitul C. G., să discute cu el și să ne sesizeze ce discuții mai poartă”; „îl urmărим și cu sursa <FĂNICĂ> pe numitul C. G. și luăm măsuri de neutralizare. Nota la Securitatea Gh. Gh. Dej”;

> „Să-I urmărească în continuare pe numitul C. G., să discute cu acesta și să ne sesizeze ce discuții mai poartă în legătură cu acest eveniment și în legătură cu alte evenimente interne și internaționale”; „Să-I urmărим pe C. G. și cu sursa <ENACHE>. Nota la Securitatea Gh. Gh. Dej”

> „Să-I urmărească și pe numitul C. G. și să ne sesizeze ce discuții poartă acesta”; „Nota la tabelul A/14”;

> „Să discute cu numitul C. G. și să ne sesizeze ce discuții poartă acesta în continuare în legătură cu unele evenimente interne și internaționale, precum și dacă poartă discuții negative”; „Am verificat cele sesizate, sunt reale. Nota la Securitatea Gh. Gh. Dej și executăm cele ordonate”;

> „Să-I urmărească în continuare pe C. G., să discute cu el și să ne sesizeze ce discuții poartă acesta în legătură cu unele evenimente interne și internaționale”;...// urmărим în continuare pe numitul C. G. și luăm măsurile ce se Impun. Nota la A/ 6”;

Din documentele de mai sus se poate observa implicarea ofițerului în acțiunea informativă deschisă asupra titularului dosarului. Important este faptul că simpla obținere a unor Informații cu caracter personal referitoare la cei urmăriți de Securitate, fără cunoștință și fără acordul acestora și pentru motive care nu aveau de a face cu apărarea intereselor naționale, constituia o violare a dreptului la viață privată.

Față de cele arătate, se impune următoarea precizare: definiția legală a noțiunii de lucrător nu presupune situațiile în care respectivele persoane (ofițeri, subofițeri) încălcău întregul sistem juridic în vigoare înainte de 1989, ci doar cazurile în care aceștia suprimau sau îngrădeau <drepturi și libertăți fundamentale ale omului>. Din punct de vedere al legiuitorului, este irelevant dacă aceste încălcări sau limitări aveau susținere legală sau regulamentară. Altfel spus, un angajat al Securității care respectând instrucțiunile din acea vreme ar fi instrumentat un dosar încălcând, pe motive politice, drepturi și libertăți fundamentale stipulate de Constituția de la acea dată, precum și de pactele internaționale, la care România era parte, respectivul se înscria în sfera lucrătorilor Securității, în sensul OUG nr. 24/2008, cu modificările și completările ulterioare.

A conchis că părâtul, prin activitățile desfășurate, a îngrădit drepturile și libertățile fundamentale, garantate de legislația din acea vreme. Astfel, în speța dată, îngrădirea drepturilor s-a produs în momentul în care ofițerul a dirijat surse informative în intimitatea persoanei urmărite, să furnizeze informații despre comentariile și deplasările acesteia.

În concluzie, opinează că activitățile desfășurate de către domnul Vlad Dumitru,

în calitate de angajat al fostului Minister de Interne, au îngrădit următoarele drepturi și libertăți fundamentale recunoscute și garantate de legislație în vigoare la acea dată:

> dreptul la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice;

> dreptul la libertatea de exprimare prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

Pentru argumentele prezentate anterior, consider că sunt asigurate condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008 pentru a se putea constata calitatea de „lucrător al Securității”. Astfel, norma citată impune îndeplinirea următoarelor condiții pentru a se putea reține calitatea invocată:

1. Persoana să aibă calitatea de ofițer, inclusiv acoperit, sau subofițer Securității în perioada 1945-1989. Or, în speța dată, această condiție este asigurată deoarece, aşa cum am mai precizat, părătul Vlad Dumitru a avut gradul de plutonier major în cadrul Postului de Miliție Oituz din cadrul Inspectoratului județean Bacău (1989), în acest context, a invocat prevederile Legii nr. 81 din 1969 privind organizarea și funcționarea miliției, corroborate cu cele alt Hotărârii Consiliului de Miniștri nr. 457 din 26 aprilie 1972, ce statuează că organele de Miliție aveau, în mediul rural, atribuții pe linia muncii de Securitate.

2. În calitatea menționată la punctul 1 să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului. Si această condiție este asigurată prin acțiunile expuse pe larg anterior. Așa cum se poate observa, toate măsurile întreprinse de către părăt au încălcat drepturi și libertăți fundamentale ale omului garantate prin legile în vigoare și la acea dată.

În drept, și-a întemeiat acțiunea pe conținutul articolelor: art. 1 alin. 7, alin. 8, art. 2 lit. a), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, corroborate cu art. 27 alin. 1 și alin. 5 și art. 35 alin. 5 lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S., adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 194 al Codului de Procedură Civilă.

Pentru aceste motive, a solicitat instanței să aprecieze asupra calității de lucrător al Securității în ceea ce îl privește pe părătul Vlad Dumitru.

În dovedirea acțiunii, a depus la dosarul cauzei înscrișuri, respectiv:

1. Nota de Constatare nr. Dl/1/1875/23.07.2013, aprobată de Colegiul C.N.S.A.S.;
2. Dosarul nr. 1132545 (cotă C.N.S.A.S), voi. 1, f. 3,98; voi. 2, f. 61,62,63,64, 65,66,78;
3. Cererea de verificare nr. P 1208/11/06.04.2012, adresată C.N.S.A.S. de [REDACTAT]
4. Delegația de reprezentare în instanță a C.N.S.A.S.

Pârâtul, legal citat, a formulat întâmpinare, în cuprinsul căreia a solicitat instanței respingerea acțiunii, arătând că în opinia sa informațiile furnizate aveau caracter general și nu au fost de natură a influența în vreun fel viața personală .

Analizând probele administrate în cauză instanța instanța reține că cererea reclamantei este neîntemeiată, urmând a fi admisă ca atare,

Pentru corecta înțelegere a situației de fapt și de drept incidentă în pezenta cauză curtea consideră necesar a efectua câteva aprecieri cu caracter general, de natură să pună în lumină rațiunea adoptării legislației privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, precum și consecințele hotărârilor judecătoarești pronunțate în urma parcurgerii procedurilor prevăzute de O.U.G. nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.293/2008.

În acest sens, trebuie observat că în preambulul O.U.G. nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.293/2008, se relevă că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale”.

Din analiza preambulului și a prevederilor OUG nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, rezultă, fără echivoc, că rațiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoașterii de către membrii unei societăți postcomuniste a fostului regim totalitar, depășirii nivelului organizatoric, intelectual și moral impus de un sistem caracterizat prin structuri și moduri de găndire inadecvate, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, creării unei culturi politice autentice și a unei societăți civilizate, verificării a posteriori a comportamentului persoanelor care, în prezent, candidează pentru, sau, după caz, ocupă demnități ori funcții publice (aflându-se în situații de a fi garanții Constituției și ai democrației) sau dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv și neinstituind o responsabilitate penală a celor în privința căror se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității. Totodată, reglementarea în discuție contribuie la o mai bună înțelegere a prezentului și la o proiectare adecvată a viitorului societății românești.

În esență, sub aspectul care interesează în cauză, OUG nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, urmărește scopul de deconspirarea, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarului întocmit de Securitate, sau au efectuat activitățile prevăzute de actul normativ, prin consemnarea publică – publicarea în Monitorul Oficial al României Partea a III-a, și punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.N.S.A.S., în temeiul art.12 alin.1 din ordonanță, a celor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate în art.3, precum și a celor care își manifestă intenția de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnități sau funcții publice, actul normativ antrenând doar eventuale

consecințe de ordin moral în privința celor care au încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

Prin urmare, rolul instanței judecătorești investită cu soluționarea unei acțiuni în constatarea calității de lucrător sau după caz, colaborator al Securității, nu este acela de a stabili vinovații sau de a le comensura, de a aplica pedepse și de a le individualiza, instanța nerealizând o justiție retributivă, ci de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. și eventual, a altor probe, întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute de lege pentru existența calității în discuție, rațiunea legii și rolul instanței fiind în acord cu principiile stabilite atât prin Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr.1096/1996 privind demantelarea fostelor regimuri comuniste, cât și prin jurisprudența C.E.D.O. ca expresie a celor mai înalte idei despre justiție și echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunțată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia d'inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Dispozițiile art.2 lit.a din OUG 24/2008 definesc noțiunea de lucrător al Securității ca fiind „orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.”

Din cuprinsul acestei prevederi legale, rezultă că pentru a se putea reține calitatea invocată, trebuie îndeplinite următoarele condiții:

1. Persoana să aibă calitatea de ofițer, inclusiv acoperit, sau subofițer al Securității în perioada 1945-1989.

Or, din cuprinsul Notei de Constatare nr. DL/1/1875/23.07.2013, precum și din înscrisurile depuse la dosarul cauzei curtea reține că pârâul Vlad Dumitru a avut gradul de plutonier major în cadrul Postului de Miliție Oituz, Inspectoratul Județean Bacău .

Din analiza prevederile cuprinse în Legea nr. 81 din 1969 privind organizarea și funcționarea miliției, coroborate cu prevederile cuprinse în Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 457 din 26 aprilie 1972 curtea reține că organele de Miliție aveau, în mediul rural, atribuții pe linia muncii de Securitate.

2. În calitatea menționată la punctul 1, persoana să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

Din analiza conținutului notelor de constatare depuse la dosarul cauzei curtea reține că în calitatea menționată anterior pârâul a participat activ la supravegherea informativă a unui învățător din comuna Oituz, județul Bacău, cunoscut în evidență ca fost membru legionar, semnalat că „a făcut unele comentarii denigratoare la adresa politicii partidului și statului nostru și a activității înaltelor personalități din țară”. La data de 04.12.1988, informatorul <IVAN> a semnalat că titularul „face comentarii

denigratoare pe marginea realităților din țară, a unor evenimente politice interne și la adresa unor persoane cu funcții importante în stat."

Astfel, părâțul a dirijat surse din legătura personală a persoanei urmărite cu scopul de a obține informații privind viața privată a urmăritului și poziția acestuia față de politica regimului.

De asemenea, părâțul Vlad Dumitru a propus o serie de măsuri de exploatare a informațiilor obținute, constând în următoarele activități :

> „Să-l urmărească în continuare pe numitul C. G., să discute cu el și să ne sesizeze ce discuții mai poartă”; „îl urmărim și cu sursa <FĂNICĂ> pe numitul C. G. și luăm măsuri de neutralizare. Nota la Securitatea Gh. Gh. Dej”;

> „Să-I urmărească în continuare pe numitul C. G., să discute cu acesta și să ne sesizeze ce discuții mai poartă în legătură cu acest eveniment și în legătură cu alte evenimente interne și internaționale”; „Să-I urmărim pe C. G. și cu sursa <ENACHE>. Nota la Securitatea Gh. Gh. Dej”

> „Să-I urmărească și pe numitul C. G. și să ne sesizeze ce discuții poartă acesta”; „Nota la tabelul A/14”;

> „Să discute cu numitul C. G. și să ne sesizeze ce discuții poartă acesta în continuare în legătură cu unele evenimente interne și internaționale, precum și dacă poartă discuții negative”; „Am verificat cele sesizate, sunt reale. Nota la Securitatea Gh. Gh. Dej și executăm cele ordonate”;

> „Să-I urmărească în continuare pe C. G., să discute cu el și să ne sesizeze ce discuții poartă acesta în legătură cu unele evenimente interne și internaționale”;...// urmărim în continuare pe numitul C. G. și luăm măsurile ce se Impun. Nota la A/ 6”.

Din analiza înscrisurilor menționate anterior rezultă implicarea activă a părâțului Vlad Dumitru în acțiunea informativă deschisă asupra titularului dosarului.

Curtea învederează că simpla obținere a unor informații cu caracter personal referitoare la cei urmăriți de Securitate, fără cunoștință și fără acordul acestora și pentru motive care nu aveau de a face cu apărarea intereselor naționale, constituia o violare a dreptului la viață privată.

În acord cu susținerile reclamantei curtea învederează că definiția legală a noțiunii de lucrător nu presupune situațiile în care respectivele persoane ,ofițeri, subofițeri încălcău întregul sistem juridic în vigoare înainte de 1989, ci doar cazurile în care aceștia suprimau sau îngrădeau drepturile și libertățile fundamentale ale omului

Din punct de vedere al legiuitorului, este irelevant dacă aceste încălcări sau limitări aveau susținere legală sau regulamentară. Altfel spus, un angajat al Securității care respectând instrucțiunile din acea vreme ar fi instrumentat un dosar încălcând, pe motive politice, drepturi și libertăți fundamentale stipulate de Constituția de la acea dată, precum și de pactele internaționale, la care România era parte, respectivul se înscră în sfera lucrătorilor Securității, în sensul OUG nr. 24/2008, cu modificările și completările ulterioare.

În esență , curtea învederează faptul că prin activitățile desfășurate părâțul a

îngrădit drepturile și libertățile fundamentale, garantate de legislația din acea vreme, îngrădirea drepturilor s-a produs în momentul în care ofițerul a dirijat surse informative în intimitatea persoanei urmărite, să furnizeze informații despre comentariile și deplasările acesteia.

Activitățile desfășurate de către pârâtul Vlad Dumitru, în calitate de angajat al fostului Minister de Interne, au îngrădit următoarele drepturi și libertăți fundamentale recunoscute și garantate de legislație în vigoare la acea dată:

> dreptul la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice;

> dreptul la libertatea de exprimare prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

Așa cum reiese din documentele evidențiate anterior, semnate personal de către pârât, activitatea acestuia se remarcă prin acțiunile ce au avut ca efect îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, respectiv dreptul la viață privată, încălcându-se concomitent, și dreptul fundamental la libertatea de opinie și de exprimare, ca și dreptul la viață privată a persoanelor.

Susținările sale în sensul că nu a făcut decât să respecte legile în vigoare la acel moment, precum și ordinele date de superiorii săi, nu este întemeiată, deoarece pârâtul, ca persoană înzestrată cu liber-arbitru, avea posibilitatea de opțiune și astfel, de a nu vătăma drepturile și libertățile fundamentale ale semenilor săi. Nu mai puțin, pârâtul avea funcție de conducere astfel încât puterea sa de decizie și deci, de neluare a unor astfel de acțiuni vătămătoare pentru alții, era foarte mare.

Apărarea pârâtului în sensul că nimeni nu a avut de suferit vreo condamnare ca urmare a celor care i se impută, este total nefondată, pârâtul dovedind că nu înțelege astfel, modul în care sancțiunile vechiului regim comunist, au afectat psihic, așa cum era și firesc, persoanele supravegheate.

Nu mai puțin, afirmația că astfel de persoane nu au avut de suferit, ci dimpotrivă, denotă nu numai cinism, dar și împrejurarea că pârâtul cunoștea prea bine gravitatea faptelor sale, neputându-se astfel, pune în umbra apărării uzanțelor regimului communist.

Pentru argumentele prezentate anterior, instanța reține că sunt îndeplinite condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, pentru a se putea constata calitatea de „lucrător al Securității”, acțiunea urmând a fi admisă astfel cum a fost formulată.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRÂȘTE:**

Admite cererea formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab, nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu părătul VLAD DUMITRU, cu domiciliul în [REDACTAT]

Constată calitatea de lucrător al Securității în privința părătului.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțat în ședință publică, azi 14.04.2014.

PREȘEDINTE,
SPÎNU OVIDIU

Red OS

GREFIER,
FUIOREA VICTORIA MIHAELA

CONFORM CU
ORIGINALUL